

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om biträdande vid parkeringsövervakning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om parkeringsövervakning ändras och att det stiftas en lag om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden.

Den kommunala parkeringsövervakaren eller polismyndigheten får enligt förslaget om ändring av lagen om parkeringsövervakning anlita fysiska eller juridiska personer som har tillstånd för parkeringsövervakning som hjälp vid parkeringsövervakningen på privata områden och i terrängen. Kravet för biträdande är både ett bemyndigande av en myndighet och samtycke av den som äger eller innehar området i fråga.

En innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning har till uppgift att lämna in förslag till bestämmande av påföljd till kommunen eller polisen efter det att en felparkering har upptäckts. Myndigheten fattar på basis av

förslaget och andra inlämnade utredningar beslut om felparkeringsavgift, skriftlig anmärkning eller åtgärdseftergift.

Enligt förslaget beviljar regionförvaltningsverket tillstånd för parkeringsövervakning till den som uppfyller lagens krav. Den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som övervakningsbiträdet bistår vid parkeringsövervakningen övervakar att kraven på övervakningsbiträden uppfylls.

De felparkeringsavgifter som påförts på framställning av privata aktörer tillfaller staten eller kommunen. Överenskommelser om ersättning som eventuellt ska betalas till den som biträder vid parkeringsövervakningen kan träffas mellan biträdet och kommunen eller polisen.

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Lagstiftningen i utlandet	4
1.3 Bedömning av nuläget	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
3.1 Ekonomiska konsekvenser	6
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	7
3.3 Samhälleliga konsekvenser	8
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
DETALJMOTIVERING	9
1 LAGFÖRSLAG	9
1.1 Lagen om parkeringsövervakning.....	9
1.2 Lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden	13
2 IKRAFTTRÄDANDE	18
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	19
LAGFÖRSLAG	23
Lag om ändring av lagen om parkeringsövervakning	23
Lag om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden	26
BILAGA	29
PARALLELLTEXT	29
Lag om ändring av lagen om parkeringsövervakning	29

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Enligt lagen om parkeringsövervakning (727/2011) utövar polisen tillsyn över att bestämmelserna om parkering och stannande samt tomgång iakttas samt att felparkeringsavgifter påförs och att andra i lagen föreskrivna påföljder bestäms. Regionförvaltningsverket kan bevilja tillstånd till att kommunen på sitt område, eller en viss del av det, vid sidan av polisen ska ha hand om denna övervakning och påförandet av påföljder. I de största kommunerna har det nästan undantagslöst ordnats med kommunal parkeringsövervakning.

Parkering på enskilt område utan tillstånd av fastighetens ägare eller innehavare är förbjudet enligt 28 § 3 mom. i vägtrafiklagen (267/1981). Privata områden och terräng har inte skiljts av från polisens och kommunens tillsynsuppdrag enligt lagen om parkeringsövervakning. Om en felparkering har begåtts på ett privat område eller i terräng, får felparkeringsavgift dock inte påföras och klampning inte utförs utan begäran eller fullmakt från fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren. I praktiken varierar myndigheternas möjligheter att övervaka parkeringen på privata områden i enlighet med deras resurser och de önskemål om övervakning som framförts.

Det finns inga särskilda bestämmelser om privat parkeringsövervakning. I Finland har det dock under några års tid funnits privata företag som med stöd av avtal med fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren har övervakat parkeringen på privata områden. Veterligen har också fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren själv skött övervakningen i vissa fall. Förbud och begränsningar som gäller parkering på privata områden har angetts med skyltar. Då ett fordon har anlänt till ett privat område har det ansetts att det mellan föraren och ägaren eller innehavaren av fastigheten, eller den till vilken rätten till

parkeringsövervakning har överförts, har uppstått ett avtal som grundar sig på förarens agerande – ett s.k. realavtal. Det har ansetts att föraren, när han eller hon har anlänt till området, har godkänt villkoren för parkering. För ett förfarande i strid med förbud och begränsningar har en blankett för en s.k. övervakningsavgift, som kan karaktäriseras som ett avtalsvite eller i vissa fall också som skadestånd, fästs på bilen. I praktiken har övervakningsavgiften ofta varit densamma som den felparkeringsavgift som påförts på motsvarande områden, men även högre och lägre avgifter har förekommit. Fallen har bedömts utifrån allmänna avtalsrättsliga principer. Högsta domstolen godkände i sin dom HD 2010:23 den ovan beskrivna modellen med realavtal.

Riksdagen förkastade i mars 2011 ett lagförslag om privat parkeringsövervakning som i allt väsentligt grundade sig på modellen med realavtal. Orsaken till att lagförslaget förkastades var framför allt det utlåtande som grundlagsutskottet gav i ärendet (GrUU 57/2010 rd), där det ansågs att lagen inte kunde stiftas i vanlig lagstiftningsordning och att den därför skulle förkastas. Om parkeringsövervakning ska överföras på någon annan än en myndighet, kräver det enligt grundlagsutskottet att verksamheten avgränsas så att det inte är fråga om sådan betydande utövning av offentlig makt som avses i 124 § i grundlagen, att man ser till att kontrollen från myndighetshåll är starkare än vad som förslogs och att det utfärdas bestämmelser om bl.a. rättsmedlen. Dessutom måste bestämmelserna uppfylla kraven i grundlagens 124 § med exakt reglering av befogenheter, generellt sett exakta och annars tillbörliga bestämmelser samt lämpliga och behöriga personer. Det är enligt utlåtandet även viktigt att göra en sådan avgränsning av befogenheterna att den andel av maktutövningen som sköts utanför myndighetsmaskineriet får karaktären av assisterande och kompletterande maktutövning i relation till myndigheternas verksamhet.

Efter det att riksdagen hade förkastat lagförslaget om privat parkeringsövervakning väcktes vid högsta domstolen ett mål om återbrytande av domen HD 2010:23, eftersom domen ansågs ha grundat sig på uppenbart oriktig tillämpning av lag. Högsta domstolen förkastade ansökan (HD 2011:43) med motiveringen att tröskeln för återbrytande av domen inte överskreds i detta fall. Högsta domstolen konstaterade att frågan hade varit juridiskt tvetydig. Därför uppfylldes inte den återopade grunden för återbrytande av dom ”uppenbart oriktig tillämpning av lag”.

Enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram (22.6.2011) ska det stiftas en lag om privat parkeringsövervakning.

1.2 Lagstiftningen i utlandet

I betänkandet ”Reform av lagstiftning för parkeringsövervakning” (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 16/2010; presentationsblad och lagförslag på svenska) ingår det en genomgång av bestämmelserna om parkeringsövervakning i Sverige, Norge, Danmark, Irland och Belgien.

1.3 Bedömning av nuläget

I den gällande lagen finns det inga bestämmelser om privat parkeringsövervakning, utan verksamheten bygger på allmänna principer och rättspraxis. Efter det att det tidigare lagförslaget om privat parkeringsövervakning förkastades har rättsläget blivit oklart.

Myndigheternas resurser räcker inte nödvändigtvis till att övervaka den olovliga parkeringen på privata områden såsom köpcentrens parkeringsplatser och ämbetsverkens gårdsplaner lika effektivt som t.ex. längs gatorna. Detta kan leda till att parkering mot de föreskrifter som getts av fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren inte nödvändigtvis upplevs som lagstridig och att föreskrifterna inte har någon förebyggande effekt på felparkeringen. Då kan fastighetsägarens eller fastighetsinnehavarens rätt att bestämma över sin egendom kränkas och personer som rör

sig och verksamhet som bedrivs på fastigheten på behörigt sätt störas. Felparkeringen kan i vissa fall också vara ett hot mot säkerheten, om den leder till hinder eller allvariga svårigheter för personer eller fordon att förflytta sig i en farosituation. Av dessa orsaker anses det att det fortfarande finns behov av privat parkeringsövervakning.

Av grundlagsutskottets utlåtande om privat parkeringsövervakning (GrUU 57/2010 rd) följer att bestämmelser om sådan privat parkeringsövervakning som bedrivs i dag inte kan utfärdas genom en lag som ska antas i vanlig lagstiftningsordning, utan att den verksamhet som bedrivs av privatpersoner måste begränsas genom lagstiftningen så att den är assisterande och kompletterande i relation till myndigheternas verksamhet.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Genom denna proposition strävar man efter att ordna lagstiftningen om privat parkeringsövervakning så att den uppfyller kraven enligt 124 § i grundlagen. Man strävar också efter att parkeringsövervakningen på privata områden ska kunna skötas så bra som möjligt.

I propositionen föreslås det att lagen om parkeringsövervakning ändras och att det stiftas en lag om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden.

Det föreslås att det till lagen om parkeringsövervakning fogas bestämmelser om att den kommunala parkeringsövervakaren och polisen till sin hjälp vid parkeringsövervakningen på privata områden och i terrängen får anlita fysiska eller juridiska personer som har tillstånd för parkeringsövervakning. Kravet för biträde är både ett bemyndigande av en myndighet och samtycke av den som äger eller innehar området i fråga.

En innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning har till uppgift att lämna in förslag till bestämmande av påföljd till kommunen eller polisen. Innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning och övervakningsbiträdet står under den kommunala parkeringsövervakarens eller polisens ledning och tillsyn. Myndigheten beslutar på basis av för-

slaget och andra utredningar som lämnats in om påföljder för felparkeringen.

Med anledning av 124 § i grundlagen kan självständig behörighet att påföra påföljder för felparkering inte ges enskilda, utan den verksamhet som utövas av dem kan endast vara assisterande och kompletterande i relation till myndigheternas verksamhet. Den lagstiftning som nu föreslås utgår från dessa premisser.

Enligt förslaget får endast innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och övervakningsbiträden biträda vid parkeringsövervakningen. Enligt förslaget beviljar regionförvaltningsverket tillstånd för parkeringsövervakning till dem som uppfyller lagens krav. Tillståndsmyndighetens uppgift hör ihop med de uppgifter som redan nu hör till regionförvaltningsverket med stöd av lagen om parkeringsövervakning (10 och 11 §). Vid regionförvaltningsverken sköts dessutom näringstillståndsärendena, som delvis har samma drag som tillstånden för parkeringsövervakning.

Bestämmelser om behörigheten för de övervakningsbiträden som ska biträda vid parkeringsövervakningen föreslås ingå i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden. För att förenkla myndighetsförfarandena föreslås det inget särskilt godkännandeförfarande för övervakningsövervakare, utan den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som tillståndshavaren biträder fastställer biträdenas behörighet när de ska ge bemyndigandet.

För att säkerställa att verksamheten med biträden sker på korrekt sätt föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren och polisen samt regionförvaltningsverket ska ha behörighet att ingripa om den som biträder vid parkeringsövervakningen håller på med lagstridig verksamhet eller försummar sina uppgifter. Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen kan enligt förslaget återkalla ett bemyndigande om biträdande vid parkeringsövervakningen som de har gett, om tillståndshavaren eller ett övervakningsbiträde som är anställt av tillståndshavaren upprepade gånger har lämnat in ogrundade framställningar om påförande av påföljd, har handlat lagstridigt i sin verksamhet eller på annat sätt allvarligt har försummat att sköta

sin uppgift korrekt. Samma myndigheter kan också förbjuda den som biträder vid parkeringsövervakningen att sköta de uppgifter som avses i lagen, om den inte längre uppfyller villkoren för att vara övervakningsbiträde.

Det föreslås att regionförvaltningsverket ska ha behörighet att ge varningar åt den som innehar tillstånd för parkeringsövervakning. Villkoret för att varning ska få ges föreslås vara brott mot de skyldigheter som föreskrivs för tillståndshavaren i lagen. Det föreslås också att regionförvaltningsverket ska ha behörighet att återkalla ett tillstånd för parkeringsövervakning tills vidare eller för viss tid, om tillståndshavaren på ett väsentligt sätt har handlat i strid med lag. Ett tillstånd får i regel återkallas endast om tillståndshavaren inte har ändrat sitt förfaringsätt trots att regionförvaltningsverket har gett en varning. Om tillståndshavarens beteende påvisar allvarlig likgiltighet inför de bestämmelser som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen, föreslås det dock att tillståndet ska kunna dras in trots att tillståndshavaren inte har getts någon varning.

Det föreslås inte några ändringar i 20 § om felparkeringsavgiftens mottagare och övervakningskostnader i lagen om parkeringsövervakning. Också de felparkeringsavgifter som påförs på framställning av privata aktörer ska i enlighet med 20 § tillfalla staten eller kommunen. Överenskommelser om ersättning som eventuellt ska betalas till den som biträder vid parkeringsövervakningen kan träffas mellan biträdet och kommunen eller polisen. I propositionen ställs å andra sidan inga hinder för att ägaren eller innehavaren av det privata området betalar ersättning till biträdet.

Det föreslås att 16 § i lagen om parkeringsövervakning ändras så att förvaltningsdomstolens beslut om felparkeringsavgift, klampning eller återbetalning av avgift inte får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Sådana ärenden får alltså inte föras till högsta förvaltningsdomstolen genom besvär. Arten av felparkeringsavgift, klampning och återbetalning av avgift bedöms inte förutsätta ett avgörande från högsta rättsinstans. Dessutom är det fråga om penningmässigt obetydliga ärenden.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Uppskattningsvis 50—120 företag bedriver privat parkeringsövervakning i Finland. Företagen är delvis dotterbolag inom multinationella koncerner, delvis inhemska kedjeföretag och delvis enskilda näringsidkare. Många av företagen bedriver också annan affärsverksamhet än parkeringsövervakning (t.ex. drift av parkeringsutrymmen, underhåll, transportverksamhet).

De föreslagna lagarna har delvis till och med betydande ekonomiska konsekvenser för dem som bedriver privat parkeringsövervakning. De får nya utgifter att bära (tillståndsförfaranden och eventuell inskolning av anställda). Även deras inkomster förändras jämfört med nu. Bedömningen är att antalet aktörer inom den privata parkeringsövervakningen kommer att minska till följd av att de ekonomiska villkoren förändras och att det kommer att krävas tillstånd. I synnerhet sådana små företag vars parkeringsövervakning bara har utgjort en del av affärsverksamheten och företag som inte driver några parkeringsutrymmen beräknas upphöra med parkeringsövervakningen. De ekonomiska verksamhetsförutsättningarna väntas också bli sämre för de företag som fortsätter inom branschen.

Ur en annan synvinkel kan man förvänta sig att sådana aktörer som inte har något direkt ekonomiskt intresse av att biträda vid parkeringsövervakningen, utan vars främsta strävan är att se till att parkeringen sker korrekt på de områden som de äger eller förfogar över, eventuellt kommer att ansöka om tillstånd för parkeringsövervakning. Sådana aktörer är närmast företag som driver parkeringsutrymmen samt bostads- och fastighetsaktiebolag.

Lagförslaget kan ha ekonomiska konsekvenser också för ägare och innehavare av fastigheter. Sådana konsekvenser uppstår, om de betalar den som biträder vid parkeringsövervakningen ersättningar. Det går dock inte att uppskatta storleken på kostnaderna i detta skede.

Det kan uppskattas att kanske endast 20—25 företag kommer att ansöka om sådant till-

stånd för parkeringsövervakning som föreslås. De flesta ansökningarna kommer troligen att göras i samband med att lagstiftningen träder i kraft, och efter det torde det mera sällan komma in nya aktörer i branschen.

Bestämmelser om villkoren för tillstånd för parkeringsövervakning och om vilka uppgifter som ska ingå i ansökan ingår i den föreslagna lagen. Regionförvaltningsverket föreslås ha rätt att få uppgifter ur straffregistret och bötesregistret för behandlingen av tillståndsärenden (bedömningen av tillförlitligheten). Avsikten är att tillståndsprövningen ska kunna ske på basis av handlingar. Regionförvaltningsverket föreslås inte ha behörighet att t.ex. granska tillståndssökandens verksamhet. Tillstånden och godkännandena föreslås gälla tills vidare.

För regionförvaltningsverkens del beräknas tillståndsförfarandena medföra extra arbete till en motsvarighet av ca 0,4—0,5 årsverken i samband med att lagen träder i kraft. Detta beräknas ge upphov till ett anslagsbehov på ca 30 000—40 000 euro.

Det föreslås att det förs ett register över innehavarna av tillstånd för parkeringsövervakning. Man räknar dock med att de datasystem som redan finns vid regionförvaltningsverken ska kunna användas till denna registerföring.

Behovet av tilläggsresurser kommer att beaktas genom att man fogar bestämmelser om avgifter för tillståndet för parkeringsövervakning och för tillståndshavarnas anmälningar om ändringar till statsrådets förordning om avgifter till regionförvaltningsverken (gällande förordning 1572/2011).

Regionförvaltningsverket har enligt förslaget behörighet att ge tillståndshavarna varningar. Ett tillstånd kan också återkallas på grund av en förseelse av väsentligt slag. I praktiken väntas behovet av administrativa tvångsmedel komma till regionförvaltningsverkets kännedom genom de uppgifter som lämnas av den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen. Om tillståndshavaren inte agerar på korrekt sätt, kommer påföljden oftast att vara att den kommun eller polismyndighet som tillståndshavaren biträder återkallar det bemyndigande om biträdande vid parkeringsövervakningen som den gett. Därför kommer regionförvaltningsverket

knappast särskilt ofta att behöva vidta administrativa tvångsmedel.

Tillsynen och de tillståndsförfaranden som ska tillämpas efter den fas då lagen trädde i kraft väntas inte ha några betydande konsekvenser för regionförvaltningsverkens arbetsbörda.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Styrningen av och tillsynen över de innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och de övervakningsbiträden som biträder vid parkeringsövervakningen samt beslutsfattandet om de påföljder för felparkering som dessa föreslår är nya uppgifter för kommunerna och polisen. Omfattningen av dessa uppgifter kommer i hög grad att vara beroende av vilket behov av hjälp vid parkeringsövervakningen det finns inom varje enskilt område. Trots att övervakningsbiträdena är de som ger förslag till bestämmande av påföljd, är det myndigheternas uppgifter (konstaterande av felparkering, påförande av påföljd, kundbetjäning, handläggning av eventuell begäran om omprövning) som utgör den största delen av uppgifterna inom påförandet av felparkeringsavgifter och andra påföljder som helhet betraktat. I vissa fall kan dock anlita de av innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och övervakningsbiträden som hjälp vid parkeringsövervakningen få myndigheternas resurser att bättre räckas till.

Man beräknar att kostnaderna för kommunernas merarbete ska kunna täckas med de inkomster som fås från felparkeringsavgifterna.

Lagen om offentlig upphandling (348/2007) tillämpas på offentliga upphandlingskontrakt samt offentliga koncessioner. Den prövningsrätt som den upphandlande enhetens anbudsgivare utövar vid valet av anbud och som styrs genom upphandlingslagstiftningen kan anses vara karakteristisk för ett offentligt upphandlingskontrakt och en offentlig koncession (HFD 21.1.2010 liggare 90, MD 262-264/12). Vid sådana förfaranden som gäller tillstånd eller bemyndiganden där upphandlingsenheten inte utövar prövningsrätt vid val av leverantör utan endast utreder huruvida de i lagstiftningen ställda kraven på

leverantörer uppfylls, torde man inte kunna anse att det skulle vara fråga om ett offentligt upphandlingskontrakt eller en offentlig koncession. En sådan situation föreligger bl.a. när tjänsteproducenter godkänns i ett förfarande enligt lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) då det egentliga valet av leverantör görs av enskilda klienter.

Också vid val av biträde vid parkeringsövervakning utövas prövningsrätten i första hand av en enskild i stället för av en myndighet. I praktiken skulle initiativet till att använda en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning för biträdande som gäller parkeringsövervakning för det mesta tas av fastighetens ägare eller innehavare. Förutom samtycke av fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren måste den som biträder vid parkeringsövervakning också få ett bemyndigande som ges av myndigheterna. I dessa fall omfattar myndighetens prövningsrätt endast frågorna om huruvida man överhuvudtaget kan använda ett biträde på området och huruvida den som biträder vid parkeringsövervakning uppfyller de lagstadgade kraven. Sålunda görs den bedömningen att det inte är fråga om ett offentligt upphandlingskontrakt eller en offentlig koncession som ska konkurrensutsättas i enlighet med lagen om offentlig upphandling. Oberoende av om den lagen är tillämplig ska den kommunala parkeringsövervakaren och polisen iakttä förvaltningslagens bestämmelser bl.a. om jämlikt bemötande och opartiskhet när de ger bemyndiganden som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen.

De felparkeringsavgifter som övervakningsbiträdena föreslår ökar sannolikt antalet beslut om felparkeringsavgift från vad det är för närvarande. Det kan uppskattas att också besvaren över felparkeringsavgifter hos förvaltningsdomstolarna ökar. Det går dock inte att i detta skede tillförlitligt uppskatta den mängd tilläggsarbete som förvaltningsdomstolarna orsakas. Enligt den föreslagna ändringen av 16 § i lagen om parkeringsövervakning kommer ärenden om felparkeringsavgift inte längre som besvär ärenden till högsta förvaltningsdomstolen. Enligt den nuvarande lagen får dessa ärenden överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdom-

stolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Det kan därför bedömas att inte högsta förvaltningsdomstolens arbetsmängd till denna del ändras i betydande grad.

3.3 Samhälleliga konsekvenser

Rättsläget i fråga om privat parkeringsövervakning har blivit oklart. De bestämmelser om privat parkeringsövervakning som föreslås i propositionen skapar klarhet i vilka uppgifter och befogenheter privata aktörer har inom parkeringsövervakningen. Dessutom bedömer man att lagförslaget kommer att förbättra fordonsförarnas, fordonsinnehavarnas och fordonsägarnas rättssäkerhet.

4 Beredningen av propositionen

Förslagen till bestämmelser har beretts vid justitieministeriet i samarbete med inrikesministeriet och finansministeriet. Under beredningen har man hört företrädare för den kommunala parkeringsövervakningen och regionförvaltningsverket.

Om utkastet till regeringsproposition begärdes ett utlåtande av 45 parter. Sammanlagt 31 utlåtanden kom in. Bland remissinstanserna fanns ministerier, förvaltningsdomstolar, myndigheter, organisationer och företag som bedriver privat parkeringsövervakning.

I en stor del av utlåtandena ansågs lagförslaget värt att understöda eller nödvändigt. Företagen som bedriver privat parkeringsövervakning och vissa organisationer kritiserade dock förslaget. Man fäste i utlåtandena uppmärksamhet bl.a. vid om huruvida myndighetsresurserna är tillräckliga vid övervakningen, fördelningen av kostnaderna för övervakning, definitionen för privat område i lagen, rätten till fullföljd samt tillämpningen av upphandlingslagen. Dessutom anfördes många detaljerade anmärkningar om lagförslagen.

Utifrån utlåtandena föreslås det att det till lagen om parkeringsövervakning fogas ett fullföljdsförbud i fråga om förvaltningsdomstolens beslut om felparkeringsavgift och motsvarande omständigheter. Dessutom föreslås det vissa smärre kompletteringar ändringar av lagförslagen och motiveringen till dem.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lagen om parkeringsövervakning**

10 a §. *Biträdande vid parkeringsövervakning.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny 10 a § med bestämmelser om möjligheten för den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som sköter parkeringsövervakningen att till sin hjälp anlita innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning.

I 1 mom. föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren på ansökan kan bemyndiga en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning att biträda den kommunala parkeringsövervakaren vid parkeringsövervakningen. Ärendet inleds alltså på ansökan av innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning och det beslut som fattas är överklagbart. När det gäller kommunerna är det motiverat att låta parkeringsövervakaren ha beslutanderätten i fråga om biträdande, eftersom den har till uppgift att utöva tillsyn över parkeringsövervakningen i kommunen. Biträdande kan bli aktuellt bara på vissa privata områden och i terrängen. Det område där det biträds vid parkeringsövervakningen ska således kunna specificeras.

I 2 mom. föreslås det för det första på motsvarande sätt som i 1 mom. en bestämmelse om polisens möjlighet att anlita innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som biträden vid parkeringsövervakningen. För det andra föreslås det en bestämmelse om begränsning av polisens möjlighet att anlita biträden vid parkeringsövervakningen. Enligt momentet kan polisen inte ge ett bemyndigande om biträdande i kommuner där kommunen sköter parkeringsövervakningen. Förslaget anses vara motiverat med tanke på klarheten i lednings- och tillsynsförhållandena. Polisen övervakar dessutom i praktiken endast i liten utsträckning parkeringen i de kommuner där man har ordnat med kommunal parkeringsövervakning.

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om sådant som kommunen och polisen ska beakta vid prövningen av huruvida ett bemyndigan-

de om biträdande vid parkeringsövervakningen ska ges, såsom behovet av övervakning på ett privat område och i terräng samt myndigheternas förutsättningar att sköta övervakningen på dessa områden. Vid bedömningen av behovet av övervakning är det framför allt fråga om att sörja för säkerheten i användningen av en fastighet, men också särskilda behov av övervakning som har att göra med fastighetens användningssyfte eller läge kan beaktas. Vid bedömningen av myndigheternas förutsättningar att sköta övervakningen på ett privat område och i terräng bör man beakta t.ex. om den övervakande myndigheten har tillräckliga personalresurser och om behovet av övervakning infaller t.ex. sent på kvällen eller nattetid. Det som ska beaktas vid prövningen av huruvida ett bemyndigande ska ges är delvis detsamma som det som regionförvaltningsverket enligt 11 § i lagen om parkeringsövervakning ska beakta när verket prövar beviljandet av tillstånd för kommunal parkeringsövervakning.

Det föreslås också att det i 3 mom. bestäms att villkoret för ett bemyndigande är att ägaren eller innehavaren av det område som ska övervakas har gett sitt samtycke. Samtycket ska enligt bestämmelsen gälla att en viss innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning anlitas som hjälp vid parkeringsövervakningen. Kravet på samtycke från ägaren eller innehavaren av området överensstämmer med den bestämmelse i 2 § i lagen om parkeringsövervakning där det föreskrivs att felparkeringsavgift inte får påföras eller klampning utföras utan en begäran eller en fullmakt av fastighetens ägare eller innehavare, om felparkeringen har begåtts på ett privat område eller i terrängen. I praktiken kommer initiativet till att anlita en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som biträde vid parkeringsövervakningen oftast att komma från fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren. Innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning ska visa upp en redogörelse för samtycket när den ansöker om bemyndigande hos den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen.

I 4 mom. föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska konstatera den biträdande personens behörighet när de ger ett bemyndigande om biträdande vid parkeringsövervakningen. Fastställandet av behörigheten föreslås basera sig på de uppgifter som ges av den som ansöker om bemyndigande. Om det i samband med prövningen av bemyndigandet kommer fram att den biträdande personen inte har sådan behörighet som avses i lagen, kan kommunen eller polisen efter eget gottfinnande ordna lämplig handledning för honom eller henne.

10 b §. Tillståndshavarens och övervakningsbiträdets verksamhet. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 10 b § med bestämmelser om tillståndshavarens och övervakningsbiträdets verksamhet.

I 1 mom. föreslås det att endast en person som uppfyller villkoren enligt lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden och som innehar ett tillstånd för parkeringsövervakning eller är anställd av den som innehar ett tillstånd för parkeringsövervakning får lägga fram förslag till bestämmande av påföljd till kommunen eller polisen. En sådan person kallas enligt lagen övervakningsbiträde.

I 2 mom. föreslås det att innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning och övervakningsbiträdet ska stå under den kommunala parkeringsövervakarens och polisens ledning och tillsyn. Ledningen och tillsynen av uppgifterna som avses i lagen om parkeringsövervakning hör alltså till den myndighet som innehavaren av tillståndet för parkeringsövervakning biträder. Myndighetens lednings- och tillsynsuppgift framgår särskilt i samband med handläggningen av enskilda felparkeringsavgifter, men myndigheten kan också ge övervakningsbiträdet mera allmän handledning i verksamheten, t.ex. i fråga om hur man bevisar felparkeringar.

13 a §. Övervakningsbiträdets uppgifter. Det föreslås att en ny 13 a § om övervakningsbiträdets uppgifter fogas till lagen.

I 1 mom. föreslås det mera detaljerade bestämmelser om övervakningsbiträdets uppgifter. Övervakningsbiträdet har för det första till uppgift att påvisa misstänkta felparkeringar (1 punkten). Bevisningen kan ske t.ex. genom fotografering av fordonet och dess

placering, de skyltar på området som gäller parkering och andra eventuella detaljer som har betydelse för avgörandet av ärendet.

För det andra föreslås det att övervakningsbiträde ska lämna ett meddelande om misstänkt felparkering till fordonets förare eller, om föraren inte kan nås, fästa meddelandet på ett synligt ställe på fordonet (2 punkten). De föreslagna bestämmelserna påminner delvis om de bestämmelser i 8 § i lagen om parkeringsövervakning som gäller de sätt på vilka beslut om felparkeringsavgift kan delges.

Vidare föreslås det i 3 punkten att övervakningsbiträdet också ska ha till uppgift att vid behov underrätta den myndighet som har hand om parkeringsövervakningen om en sådan felparkering som utgör grund för att flytta fordonet. Bestämmelser om flyttning av fordon på grund av förfarande i strid med parkeringsbestämmelserna finns i lagen om flyttning av fordon (828/2008). Beroende på situationen är det kommunen, den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen som har befogenheter att flytta ett fordon som parkerats på ett privat område eller i terräng i strid med parkeringsbestämmelserna.

I 4 punkten föreslås det att övervakningsbiträdet ska ha till uppgift att också på annat motsvarande sätt biträda vid parkeringsövervakningen. Övervakningsbiträdet kan således hjälpa den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen vid parkeringsövervakningen också med någon uppgift som inte uttryckligen nämns i bestämmelsen. Sådana uppgifter bör dock motsvara de uppgifter som föreslås för övervakningsbiträdena i 1—3 punkten. Andra uppgifter begränsas också av att biträde endast är möjligt på privata områden och i terrängen. I praktiken kan sådana andra och motsvarande former av biträdande som avses i 4 punkten vara t.ex. att anmäla ett fordon som enligt lagen om parkeringsövervakning får klampas.

I 2 mom. föreslås det att övervakningsbiträdena i samband med att de utför uppgifter enligt lagen om parkeringsövervakning vid behov eller på uppmaning ska bestyrka sin rätt att fungera som övervakningsbiträde. Bestämmelsen behövs för att biträdande vid parkeringsövervakningen ska ske korrekt och för att det ska skapas förtroende för verk-

samheten. Övervakningsbiträdet kan bestyrka sin rätt att fungera som övervakningsbiträde t.ex. genom ett kort som utfärdats av kommunen eller genom en kopia av det bemyndigande som innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning har fått av den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen, och av vilket det framgår vilka övervakningsbiträden som agerar i tillståndshavarens namn.

I 3 mom. föreslås det att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på övervakningsbiträdena i samband med att de utför uppgifter enligt lagen om parkeringsövervakning. Det är fråga om en sedvanlig bestämmelse för att se till att den som sköter ett offentligt förvaltningsuppdrag har straffrättsligt tjänsteansvar. Det föreslås också att en informativ hänvisning till skadeståndslagen (412/1974) tas med i 3 mom. Det föreslås däremot inte att någon hänvisning till de allmänna förvaltningslagarna tas med i momentet, eftersom de med stöd av bestämmelserna om tillämpningsområde, definitionen på myndigheter och skyldigheten att ge språklig service även tillämpas på enskilda när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter (se GrUU 37/2010 rd, GrUU 13/2010 rd och GrUU 42/2005 rd).

13 b §. Meddelande om felparkering och förslag till bestämmande av påföljd. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 13 b § med bestämmelser om innehållet i meddelandet om misstänkt felparkering och i förslaget till bestämmande av påföljd, samt bestämmelser om inlämnande av förslaget till myndigheterna.

I 1 mom. föreslås det bestämmelser om de uppgifter som ska nämnas i ett meddelande om misstänkt felparkering.

Meddelandet ska enligt 1 punkten innehålla de uppgifter som avses i 7 § 1 mom. 2—4 punkten i lagen om parkeringsövervakning, dvs. personuppgifter om den kända föraren och de uppgifter som behövs för att identifiera fordonet, gärningstiden och gärningsorten för felet eller förseelsen, dess art samt övriga uppgifter som behövs för att beskriva felet eller förseelsen, och tillämpliga bestämmelser.

I 2 och 3 punkten föreslås det att namnet på det övervakningsbiträde som lämnat medde-

landet och på den innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som är bitrådets arbetsgivare samt uppgifter om gatuadress och e-postadress och andra kontaktuppgifter för tillståndshavaren ska anges i meddelandet om misstänkt felparkering. Bestämmelsen påminner delvis om bestämmelserna i 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om parkeringsövervakning.

Enligt 4 och 5 punkten ska beloppet av den felparkeringsavgift som gäller i området och datum och klockslag för när meddelandet lämnades nämnas i meddelandet om misstänkt felparkering. Bestämmelserna påminner delvis om bestämmelserna i 7 § 1 mom. 5 och 7 punkten i lagen om parkeringsövervakning. Bestämmelser om beloppet av felparkeringsavgiften finns i 3 § och i inrikesministeriets förordning om felparkeringsavgift (148/2012).

I 6 punkten föreslås det att uppgifter om den fortsatta behandlingen av ärendet ska nämnas i meddelandet. Med detta avses t.ex. information om vilken myndighet som beslutar om påföljden för felparkeringen. Uppgifter om den fortsatta behandlingen inbegriper också information om att skyldigheten att betala felparkeringsavgift uppstår först när myndigheten har fattat beslut i ärendet. Den föreslagna bestämmelsen anses vara nödvändig för att den som har fått meddelande om misstänkt felparkering ska ha fått tillräcklig information om förfarandet vid påförande av felparkeringsavgift eller någon annan påföljd och om sin egen ställning i sammanhanget.

Det föreslås att det i 2 mom. i paragrafen föreskrivs att ett nytt meddelande om fortsatt misstänkt felparkering inte får lämnas innan ett dygn har förflutit från det att det föregående meddelandet lämnades. Detta innebär att man på grundval av övervakningsbitrådets förslag kan påföra flera påföljder endas för en sådan felparkering som har pågått minst ett dygn. Förslaget påminner om regleringen om fortsatt felparkering i 3 § 2 mom. i lagen om parkeringsövervakning.

I 3 mom. föreslås det att innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning ska lämna in ett förslag till bestämmande av påföljd som innehåller de uppgifter som lämnades i meddelandet till den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som den bi-

träder i enlighet med myndighetens instruktioner senast den första vardag som följer efter det att meddelandet lämnades. En redogörelse för de parkeringsbestämmelser som gäller inom området ska fogas till förslaget. Med redogörelse för de parkeringsbestämmelser som gäller på området avses t.ex. fotografier som övervakningsbiträdet har tagit av parkeringsskyltarna för att bevisa felparkeringen och en eventuell skriftlig tilläggsutredning. När de ger bemyndigandet om biträde vid parkeringsövervakningen kan den kommunala parkeringsövervakaren och polisen bestämma på vilket sätt framställningarna ska lämnas in till dem. Bestämmelser om en tidsfrist för när framställningen ska lämnas in anses vara nödvändiga för att ärendena ska behandlas i snabb takt.

13 c §. *Bestämmande av påföljd med stöd av ett förslag.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny 13 c § med bestämmelser om myndigheternas uppgifter när de beslutar om påföljder med stöd av ett inlämnat förslag, om innehållet i beslutet och om delgivning av beslutet.

I 1 mom. föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren eller en parkeringskontrollant som denne förordnat, eller polisen, påför felparkeringsavgifter, ger skriftliga anmärkningar eller beslutar om att avstå från åtgärder efter att ha konstaterat felparkeringen utifrån det förslag som avses i 13 b § och annan utredning som lagts fram. Den myndighet som har fått förslaget ska således först utifrån den utredning som lämnats in till den överväga om det har skett en felparkering. Om det är fråga om en felparkering ska myndigheten därefter överväga om det ska påföras felparkeringsavgift för felet, ges en anmärkning enligt 5 §, eller om man ska avstå från åtgärder med stöd av 6 §.

Enligt lagens 13 § är en av den kommunala parkeringskontrollantens uppgifter att påföra felparkeringsavgifter. Det föreslås dock att det på grund av uppgiftens särdrag ska vara den kommunala parkeringsövervakaren eller en parkeringskontrollant som utsetts av denne som ska ha beslutanderätten om påföljder som ska påföras på basis av den framställning som lämnats in av övervakningsbiträdet.

I 2 mom. föreslås det att ett beslut om felparkeringsavgift som fattats med stöd av ett

inlämnat förslag ska innehålla datum och klockslag för när meddelandet om misstänkt felparkering lämnades. Av beslutet ska alltså tidpunkten för när felparkeringen inträffade framgå. Innehållet i beslutet omfattas dessutom av bestämmelserna i 7 § 1 mom.

I 3 mom. föreslås det att ett beslut som fattats med stöd av 13 c § ska delges i enlighet med vad som föreskrivs i 8 § 2 mom. Det är fråga om en förtydligande bestämmelse. Enligt 8 § 2 mom. i lagen om parkeringsövervakning ska beslutet delges den för avgiften ansvarige fordonsägaren eller fordonsinnehavaren per brev bl.a. när beslutet om felparkeringsavgift inte har kunnat delges fordonsförare personligen eller fästas på fordonet.

16 §. *Besvär.* Det föreslås att 2 mom. i paragrafen ändras så att förvaltningsdomstolens beslut om felparkeringsavgift, klampning eller återbetalning av avgift inte får överklagas genom besvär. Sådana ärenden får alltså inte föras till högsta förvaltningsdomstolen genom besvär. Enligt gällande lag får förvaltningsdomstolens beslut överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Arten av ärenden som gäller felparkeringsavgift, klampning och återbetalning bedöms inte förutsätta ett avgörande från högsta instans. Dessutom är det fråga om penningmässigt obetydliga ärenden. Trots det besvärstillsbud som nu föreslås kan ärendet dock väckas vid högsta domstolen som ett ärende som gäller återbrytande av lagakraftvunnet beslut.

20 a §. *Återkallande av bemyndigande och förbud mot fortsatt verksamhet.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny 20 a § med bestämmelser om myndigheternas befogenheter att återkalla ett bemyndigande som de gett om biträdande vid parkeringsövervakningen och att förbjuda den biträdande personen att fortsätta med sin verksamhet, samt om deras skyldighet att informera om ett återkallande.

I 1 mom. föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska återkalla ett bemyndigande som de har gett i fråga om biträdande vid parkeringsövervakningen, om villkoren för bemyndigandet inte längre uppfylls. En sådan situation blir aktuell t.ex. om fastighetsägaren eller fastighets-

innehavaren återkallar sitt samtycke till biträdande. Det föreslås också att ett bemyndigande ska återkallas om tillståndshavaren begär det.

I 1 mom. föreslås det också att den kommunala parkeringsövervakaren och polisen kan återkalla ett bemyndigande om biträdande vid parkeringsövervakningen som de har gett, om tillståndshavaren eller ett övervakningsbiträde som är anställt av tillståndshavaren upprepade gånger har lämnat in ogrundade förslag till bestämmande av påföljd, har handlat lagstridigt i sin verksamhet eller på annat sätt allvarligt har försummat att sköta sin uppgift korrekt. Lagstridig verksamhet kan t.ex. vara upprepade försummelse av den tidsfrist som föreslås i 13 b § 3 mom. Sådan allvarlig försummelse som avses i bestämmelsen kan det vara fråga om t.ex. om tillståndshavaren underlåter att sköta sina uppgifter på ett område där den enligt bemyndigandet ska biträda vid parkeringsövervakningen, eller om den på ett väsentligt sätt bryter mot de föreskrifter om hur framställningen ska lämnas in som den biträdda myndigheten har gett.

I 2 mom. föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen ska förbjuda den som biträder vid parkeringsövervakningen att sköta uppgifter enligt denna lag, om denne inte längre uppfyller villkoren för att vara övervakningsbiträde. Det föreslås att det i 5 § i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden utfärdas bestämmelser om behörigheten att vara övervakningsbiträde. Enligt den paragrafen krävs det förutom tillräckligt stor förtrogenhet med de regler som gäller trafik och parkeringsövervakning även att övervakningsbiträdet är tillförlitligt och lämpligt för uppgiften. Den möjlighet till förbud som nu föreslås bedöms vara nödvändig närmast i situationer där den som är övervakningsbiträde, t.ex. på grund av att den har gjort sig skyldig till brott, inte längre uppfyller kravet på tillförlitlighet och lämplighet enligt 5 §, eller om det på basis av övervakningsbiträdets handlingar framgår att personen inte har tillräckligt stor förtrogenhet med de regler som gäller trafik och parkeringsövervakning.

I 3 mom. föreslås det att den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska in-

formera regionförvaltningsverket när ett bemyndigande som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen återkallas på grund av att tillståndshavaren har begått en förseelse. Sådan information kan vara nödvändig för regionförvaltningsverket vid prövningen av huruvida en varning ska ges eller ett tillstånd för parkeringsövervakning ska återkallas.

20 b §. Ändringsökande i beslut som gäller biträdande vid parkeringsövervakning. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 20 b § med bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av 10 a och 20 a §.

Det föreslås att ändring i beslut som gäller givande och återkallande av bemyndiganden samt förbud mot att sköta uppgifter får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Även beslut av kommunala tjänsteinnehavare får således överklagas hos förvaltningsdomstolen. Det är här fråga om förvaltningsbesvär, inte kommunalbesvär. Det föreslås dessutom bestämmelser om att ett beslut om återkallande av bemyndigande och förbud mot att sköta uppgifter ska följas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Det föreslås att sådana beslut om återkallande och förbud som avses i paragrafen ska följas trots att ändring har sökts, eftersom tillståndshavarnas och övervakningsbiträdenas verksamhet karakteriseras av att man biträder myndigheter.

1.2 Lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden

1 §. Tillståndspliktig verksamhet. I paragrafen föreslås det att endast en sådan innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som avses i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden och en person som uppfyller villkoren enligt den lagen får biträda den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen vid parkeringsövervakningen. Det föreslås således att biträdande vid parkeringsövervakningen ska vara tillåten endast för dem som har beviljats tillstånd av regionförvaltningsverket och perso-

ner som har den behörighet att vara övervakningsbiträde som föreskrivs i lagen. Tillståndspliktigheten är nödvändig för att man på behörigt sätt ska kunna se till att de villkor som ställs i 124 § i grundlagen uppfylls.

2 §. Villkor för tillstånd för parkeringsövervakning. I paragrafen föreslås det bestämmelser om villkoren för beviljande av tillstånd för parkeringsövervakning till fysiska och juridiska personer. Om villkoren i lagen uppfylls, beviljas tillstånd. Myndigheternas prövning av tillståndet föreslås alltså vara en s.k. bunden prövning. Tillståndsvillkoren föreslås till vissa delar stämma överens med t.ex. villkoren för auktorisation av bevakningsföretag enligt lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002).

I 1 mom. föreslås det bestämmelser om de villkor som ska uppfyllas för att tillstånd för parkeringsövervakning ska beviljas en fysisk person. För det första ska personen i fråga ha fyllt 18 år (1 punkten). För att man ska få tillstånd krävs det således att man är myndig. För det andra krävs det att personen inte är försatt i konkurs och att hans eller hennes handlingsbehörighet inte är begränsad (2 punkten). Bestämmelser om begränsning av handlingsbehörigheten finns i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). Med tanke på den korrekta skötseln av en offentlig förvaltningsuppgift och förebyggandet av missbruk är det viktigt att tillståndshavaren har tillräckliga resurser för att klara av sitt uppdrag. Därför utgör begränsad handlingsbehörighet eller konkurs ett hinder för att sökanden ska beviljas tillstånd för parkeringsövervakning.

I 3 punkten föreslås det att en fysisk person ska ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för att kunna biträda vid parkeringsövervakningen för att han eller hon ska beviljas tillstånd för parkeringsövervakning. De kunskaper och färdigheter som avses i bestämmelsen kan inhämtas t.ex. genom arbetserfarenhet inom parkeringsövervakningen. Sådan erfarenhet kan närmast en person ha som har skött uppgifter inom parkeringsövervakningen i kommunens eller polisens tjänst. Arbetserfarenheten ska vara så pass lång att sökanden är van vid de uppgifter som förekommer inom parkeringsövervakningen. Det ska dock också vara möjligt att inhämta tillräckliga

kunskaper och färdigheter för biträdande vid parkeringsövervakningen genom en utbildning där de regler som gäller trafik och parkering behandlas. En sådan utbildning kan t.ex. vara lägre högskoleexamen i juridik eller yrkesutbildning inom trafikbranschen.

I 4 punkten föreslås det en bestämmelse om att en fysisk person ska vara tillförlitlig för att tillstånd ska beviljas. I 3 mom. föreslås det bestämmelser om när kravet på tillförlitlighet uppfylls.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om de villkor som ska uppfyllas för att tillstånd för parkeringsövervakning ska beviljas en juridisk person. Villkoren är i sak lika som de som gäller för fysiska personer. Villkoren är att den juridiska personen inte är försatt i konkurs (1 punkten), att dess styrelsemedlemmar och suppleanter, verkställande direktör, ansvariga bolagsmän samt övriga personer i jämförbar ställning är tillförlitliga (2 punkten) och att den i sin tjänst har en person som ansvarar för att biträdandet vid parkeringsövervakningen sker i enlighet med lag och som uppfyller de krav som det föreslås att lagen ska ställa på fysiska personer för att de ska beviljas tillstånd för parkeringsövervakning (3 punkten).

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om att när 1 och 2 mom. ska tillämpas anses en person vara tillförlitlig om han eller hon inte genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller till bötesstraff under de senaste tre åren för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att biträda vid parkeringsövervakningen. Det föreslås dock att en person inte ska anses vara tillförlitlig om han eller hon på något annat sätt genom tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att biträda vid parkeringsövervakningen. Uppenbar olämplighet kan påvisas t.ex. av en ännu inte lagakraftvunnen dom för ett sådant brott som avses i momentet eller av ett över fem år gammalt fängelsestraff som utdömts för ett sådant brott genom en lagakraftvunnen dom, ett eventuellt återkallande av ett tidigare tillstånd för parkeringsövervakning eller någon annan omständighet som visar att tillståndssökanden upprepade gånger har låtit bli att sköta sina förpliktelser. Den föreslagna bestämmelsen på-

minner t.ex. om de bestämmelser i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) som gäller villkoren för registrering av tillhandahållare av kapitalförvaltnings- och företagstjänster och de bestämmelser i lagen om placeringsfonder (48/1999) som gäller villkoren för verksamhetstillstånd för fondbolag.

3 §. Beviljande av tillstånd. I paragrafen föreslås det bestämmelser om den myndighet som beviljar tillstånd för parkeringsövervakning och om tillståndets giltighet.

I 1 mom. föreslås det att det ska vara regionförvaltningsverket som på ansökan beviljar tillstånd för parkeringsövervakning. Det kan vara motiverat att koncentrera behandlingen av tillståndsansökningarna till ett visst regionförvaltningsverk. Bestämmelser om detta kan utfärdas genom statsrådets förordning om regionförvaltningsverken (906/2009).

I 2 mom. föreslås det att tillståndet för parkeringsövervakning ska vara i kraft tills vidare.

4 §. Tillståndsansökan. I paragrafen förslås det bestämmelser om vilka uppgifter som en ansökan om tillstånd för parkeringsövervakning ska innehålla. Ansökan ska för det första innehålla tillståndssökandens namn och personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, uppgifter om eventuell bifirma och kontaktuppgifter. Med kontaktuppgifter avses adress, telefonnummer och e-postadress. För det andra ska tillståndsansökan innehålla fullständigt namn på och personbeteckning för de personer som ansvarar för den juridiska person som ansöker om tillstånd och för den person som ansvarar för att verksamheten sker i enlighet med lag (2 punkten). För det tredje ska ansökan enligt förslaget innehålla en redogörelse för att den person som tillståndssökanden har i sin tjänst och som ansvarar för att biträdandet vid parkeringsövervakningen sker i enlighet med lag, eller en fysisk person som är sökande, har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att kunna biträda vid parkeringsövervakningen (3 punkten). Dessa uppgifter är nödvändiga när regionförvaltningsverket ska bedöma huruvida tillståndsvillkoren uppfylls.

5 §. Behörighet att vara övervakningsbiträde. I paragrafen föreslås det bestämmelser

om villkoren för att få vara övervakningsbiträde. Det föreslås inte något särskilt tillstånds- eller godkännandeförfarande som villkor för att få vara övervakningsbiträde, utan den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen ska granska övervakningsbiträdes behörighet när de ger innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning bemyndigande att biträda vid parkeringsövervakningen (förslaget till ny 10 a § i lagen om parkeringsövervakning).

Det föreslås att det första villkoret för att få vara övervakningsbiträde är att personen i fråga är minst 18 år. Med anledning av uppgiftens natur anses det inte vara nödvändigt med några bestämmelser om en övre åldersgräns för biträdande vid parkeringsövervakningen.

Nästa villkor för att få vara övervakningsbiträde föreslås vara tillräckligt stor förtroendenhet med de regler som gäller trafik och parkeringsövervakning. Det föreslås alltså inga särskilda krav på utbildningen för övervakningsbiträden. Detta är i linje med bestämmelserna om behörighetsvillkoren för kommunala parkeringskontrollanter. Behörighetsvillkoret för en parkeringskontrollant är enligt 12 § 2 mom. i lagen om parkeringsövervakning en sådan förtroendenhet i fråga om bestämmelserna om trafik och tomgång som behövs för skötseln av hans eller hennes uppgifter.

Det föreslås också att en person som ska vara övervakningsbiträde ska ha sådana personliga egenskaper som gör honom eller henne lämpad för uppgiften och tillförlitlig. Vid bedömningen av de personliga egenskaperna ska uppmärksamhet ägnas åt att se till att inga personer som är olämpliga för uppgiften blir övervakningsbiträde. Av betydelse vid bedömningen är sådana fysiska och psykiska egenskaper som påverkar en persons förmåga att ha biträdande uppgifter vid parkeringsövervakningen. Med tillförlitlighet avses i bestämmelsen detsamma som avses i 2 §.

6 §. Uppgifter för ansvarspersoner. I paragrafen föreslås det bestämmelser om uppgifterna för personer som är anställda av innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning och som ska ansvara för att biträdandet vid parkeringsövervakningen sker i enlighet

med lag. En ansvarsperson har enligt förslaget till uppgift att se till att tillståndshavarens verksamhet i samband med biträdandet vid parkeringsövervakningen är ordnad på korrekt sätt. Ansvarspersonen ska således bl.a. se till att nödvändiga anmälningar om förändringar i tillståndshavarens verksamhet görs till regionförvaltningsverket och att tillståndshavarens verksamhet är tillräckligt välordnad för att man ska kunna reagera på eventuell kundrespons och kontakt från myndigheterna.

7 §. Varningar. I paragrafen föreslås det en bestämmelse om att regionförvaltningsverket ska ha behörighet att ge varningar till innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning.

Det föreslås att regionförvaltningsverket ska kunna ge en varning till en tillståndshavare som bryter mot lagstadgade skyldigheter. En varning kan således ges t.ex. om tillståndshavaren inte lämnar in framställningar om påföljder till myndigheterna inom den tidsfrist som föreslås i 13 b § i lagen om parkeringsövervakning, eller om tillståndshavaren inte fullgör den anmälningsskyldighet som föreslås i 10 §.

8 §. Återkallande av tillstånd. I paragrafen föreslås det bestämmelser om regionförvaltningsverkets behörighet att återkalla ett tillstånd för parkeringsövervakning som verket beviljat.

I 1 mom. föreslås det bestämmelser om att regionförvaltningsverket ska återkalla ett tillstånd för parkeringsövervakning, om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för beviljande av tillstånd eller om tillståndshavaren begär det. Villkoren för beviljande av tillstånd uppfylls t.ex. inte om tillståndshavaren inte längre har en sådan person i sin tjänst som ansvarar för verksamhetens laglighet och som uppfyller lagens krav, eller om tillståndshavaren eller tillståndshavarens ansvarspersoner inte längre uppfyller lagens krav på tillförlitlighet.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om att regionförvaltningsverket ska återkalla ett tillstånd för parkeringsövervakning tills vidare eller för viss tid, om tillståndshavaren på ett väsentligt sätt har handlat i strid med lag i samband med biträdandet vid parkeringsövervakningen. Lagstridig verksamhet kan

t.ex. vara att tillståndshavaren eller ett övervakningsbiträde som är anställt av tillståndshavaren och som med tillståndshavarens vetskap upprepade gånger har lämnat in ogrundade framställningar om påförande av påföljd eller försummat att sköta sina uppgifter på ett område där de enligt bemyndigandet ska biträda vid parkeringsövervakningen. För att det ska leda till återkallande av tillståndet ska den lagstridiga verksamheten dock vara av väsentlig omfattning. Vid bedömningen av hur väsentlig lagstridigheten är beaktas t.ex. tillståndshavarens verksamhet i sin helhet och betydelsen och omfattningen av den lagstridiga verksamheten i sak. Det föreslås dessutom att det i momentet föreskrivs att ett tillstånd endast får återkallas om tillståndshavaren inte har ändrat sitt förfaringsätt trots att regionförvaltningsverket har gett en varning.

I 2 mom. föreslås det också en bestämmelse om att regionförvaltningsverket får återkalla ett tillstånd för parkeringsövervakning trots att tillståndshavaren inte har fått någon varning. Villkoret är då att tillståndshavarens förfarande visar på allvarlig likgiltighet införde bestämmelser som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen. Denna bestämmelse blir alltså tillämplig enbart i de grävsta fallen av förseelse eller försummelse.

9 §. Rätt att få information. I paragrafen föreslås det bestämmelser om rätten för regionförvaltningsverket och den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som tillståndshavaren biträder att få information.

I 1 mom. föreslås det bestämmelser om att regionförvaltningsverket, för behandlingen av sådana tillståndsärenden som avses i lagen, och den kommunala parkeringsövervakaren och polisen, för utredningen av huruvida villkoren för att vara övervakningsbiträde uppfylls, har rätt att få behövlig information ur straffregistret samt det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Det föreslås att bestämmelsen om rätt att få information ska åsidosätta sekretessbestämmelserna.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om att regionförvaltningsverket, för skötseln av uppgifterna enligt denna lag och trots sekretessbestämmelserna, har rätt att på begäran få information om tillståndshavarens verksam-

het, personal och ekonomiska ställning samt annan motsvarande nödvändig information av innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning och av den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som tillståndshavaren biträder vid parkeringsövervakningen. Regionförvaltningsverket antas behöva sådan information när det överväger att ge en varning eller återkalla ett tillstånd.

10 §. Meddelande om ändringar. I paragrafen föreslås det bestämmelser om tillståndshavarens skyldighet att meddela ändringar i sin verksamhet till myndigheterna.

I 1 mom. föreslås det bestämmelser om sådant som tillståndshavaren ska meddela regionförvaltningsverket, såsom att tillståndshavarens namn, bolagsform eller kontaktuppgifter ändras (1 punkten), att styrelsemedlemmar eller suppleanter, den verkställande direktören, ansvariga bolagsmän eller övriga personer i jämförbar ställning, eller den person som ansvarar för att biträdandet vid parkeringsövervakningen sker i enlighet med lag byts ut (2 punkten) och andra omständigheter som är av betydelse vid bedömningen av huruvida villkoren för tillstånd fortfarande uppfylls (3 punkten). Ett exempel på en sådan annan omständighet är att den person som ansvarar för den juridiska person som är tillståndshavare döms för brott.

I 1 mom. föreslås det också att tillståndshavaren ska meddela regionförvaltningsverket att bemyndiganden som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen har getts eller återkallats (4 punkten). Regionförvaltningsverket behöver information om bemyndiganden och återkallande av bemyndiganden för att det ska kunna sköta sitt tillsynsuppdrag och fullgöra den anmälningskyldighet som föreslås i 11 §.

I 2 mom. föreslås det att tillståndshavaren skriftligen ska meddela den myndighet som den biträder om anställda som biträder vid parkeringsövervakningen byts ut. Anmälningskyldigheten är nödvändig för att myndigheterna ska kunna fastställa de biträdande personernas behörighet.

Enligt 1 och 2 mom. ska ändringar meddelas skriftligen. Enligt lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) uppfyller också elektroniska

dokument som sänts till en myndighet kravet på skriftlig form.

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om tidsfristen för att lämna meddelande och om de handlingar som ska fogas till meddelandet. Meddelande ska enligt 3 mom. lämnas innan ändringen träder i kraft. Om det inte är möjligt att meddela ändringen i förväg, ska meddelandet lämnas senast den sjunde dagen efter ändringen. Till meddelanden som gäller tillståndshavarens ansvarspersoner ska det enligt förslaget fogas handlingar som visar att den nya ansvarspersonen uppfyller lagens krav.

11 §. Regionförvaltningsverkets anmälningskyldighet. I paragrafen föreslås det en bestämmelse om att regionförvaltningsverket ska underrätta de myndigheter från vilka tillståndshavaren har meddelat att den har fått bemyndigande att biträda vid parkeringsövervakningen, om verket återkallar ett tillstånd för parkeringsövervakning tills vidare eller för viss tid. Genom bestämmelsen strävar man efter att säkerställa att de myndigheter som biträds får information om att ett tillstånd har återkallats.

12 §. Register över tillståndshavare. I paragrafen föreslås det bestämmelser om det register som ska föras över innehavarna av tillstånd för parkeringsövervakning.

I 1 mom. föreslås det bestämmelser om den registeransvarige och om de uppgifter som ska antecknas i registret. Det föreslås att regionförvaltningsverket ska föra registret över innehavarna av tillstånd för parkeringsövervakning. I registret antecknas identifierings- och kontaktuppgifter för tillståndshavaren och dennes ansvarspersoner (1 och 2 punkten), uppgifter om att ett bemyndigande om biträdande vid parkeringsövervakningen har getts eller återkallats (3 punkten), uppgifter om varningar som getts tillståndshavaren (4 punkten) samt orsaken till att ett tillstånd har återkallats och tidpunkten för återkallandet (5 punkten).

I 2 mom. föreslås det att personuppgifter ska få lämnas ut ur registret i form av utskrift eller göras allmänt åtkomliga via ett elektroniskt datanät, eller på annat sätt lämnas ut i elektronisk form. Det föreslås att bestämmelsen ska åsidosätta vad som bestäms om denna fråga i 16 § 3 mom. i lagen om offentlig-

het i myndigheternas verksamhet (621/1999). Det föreslås dock att uppgifter om personbeteckningar får lämnas ut med stöd av lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden endast om uppgifterna ges i form av utskrift eller teknisk upptagning och om mottagaren har rätt att behandla personbeteckningar med stöd av 13 § i personuppgiftslagen (523/1999) eller någon annan lag.

Genom de bestämmelser som föreslås i 2 mom. strävar man efter att uppgifterna i registret över tillståndshavare ska vara lättillgängliga för t.ex. fastighetsägarna. Av denna anledning anses det vara nödvändigt att uppgifterna i registret får lämnas ut i form av utskrift eller göras allmänt åtkomliga via ett elektroniskt datanät eller på annat sätt lämnas ut i elektronisk form.

I registret antecknas även personuppgifter såsom namn och personbeteckning för fysiska personer. Registret över tillståndshavare är alltså delvis ett personregister. Enligt 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter lämnas ut ur en myndighets personregister i form av en utskrift eller i elektronisk form endast om mottagaren med stöd av personuppgiftslagen har rätt att behandla de personuppgifter som begärts. Ett sådant villkor kan inte uppfyllas om uppgifter lämnas ut via ett elektroniskt datanät, men begränsningen behövs inte heller med tanke på integritetsskyddet, om de registrerades personbeteckningar inte lämnas ut via det elektroniska datanätet.

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om förvaringstiden för de uppgifter som finns i registret över tillståndshavare. Uppgifterna om en tillståndshavare ska enligt förslaget utplånas ur registret senast sex månader efter det att tillståndet för parkeringsövervakning har återkallats, utom när det har återkallats för viss tid.

13 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås det bestämmelser om sökande av ändring i regionförvaltningsverkets beslut.

I 1 mom. föreslås det en sedvanlig bestämmelse om att ändring i ett beslut som regionförvaltningsverket har fattat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Beslut av region-

förvaltningsverket överklagas således hos förvaltningsdomstolen.

I 2 mom. föreslås det att ett beslut om återkallande av tillstånd ska följas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Bestämmelsen är ett undantag från huvudregeln i 31 § i förvaltningsprocesslagen, enligt vilken ett beslut i vilket ändring kan sökas genom besvär inte får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslut om återkallande av tillstånd ska följas trots att ändring har sökts, eftersom tillståndshavarnas verksamhet karakteriseras av att man biträder myndigheter.

14 §. Hänvisning till strafflagen. Det föreslås att en informativ hänvisning till 16 kap. 9 § om usurpation av tjänstemannabefogenhet i strafflagen (39/1889) tas med i paragrafen. Enligt den paragrafen ska den som i syfte att vilseleda någon annan utan laglig rätt vidtar en åtgärd som endast får vidtas av en behörig myndighet som utövar offentlig makt, eller som annars uppträder i föregiven egenskap av tjänsteman som utövar offentlig makt i tjänsteuppdrag, dömas för usurpation av tjänstemannabefogenhet. Straffet är böter eller fängelse i högst sex månader.

Enligt 16 kap. 20 § i strafflagen jämställs bl.a. en person som utövar offentlig makt med en tjänsteman när bestämmelsen om usurpation av tjänstemannabefogenhet tillämpas. Det föreskrivs också att en person som omfattas av sådana bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar som finns någon annanstans än i strafflagen ska jämföras med en tjänsteman mot vilken en brottslig gärning är riktad.

15 §. Ikraftträdande. Det föreslås att paragrafen ska innehålla en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse.

2 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2013. På grund av de åtgärder som krävs för verkställigheten av lagarna kan lagarna dock träda i kraft tidigast fyra månader efter det att de har antagits och blivit stadfäst.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Att ge en enskild en förvaltningsuppgift

De föreslagna bestämmelserna är av betydelse med tanke på 124 § i grundlagen om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Enligt den paragrafen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Betydande utövning av offentlig makt

Enligt förarbetena till grundlagsreformen ska t.ex. på självständig prövning baserad rätt att använda maktmedel eller att på något annat konkret sätt ingripa i en enskild persons grundläggande fri- och rättigheter betraktas som betydande utövning av offentlig makt enligt 124 § (RP 1/1998 rd, s. 180/II). Grundlagsutskottet har ansett att påförandet av administrativa påföljder innebär betydande utövning av offentlig makt (GrUU 32/2005 rd, GrUU 55/2005 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 15/2012 rd).

I sitt utlåtande om det tidigare lagförslaget om privat parkeringsövervakning konstaterade grundlagsutskottet att om parkeringsövervakning överförs på någon annan än en myndighet måste verksamheten bl.a. avgränsas så att det inte är fråga om betydande utövning av offentlig makt. Det ansågs också att en starkare kontroll från myndighetshåll än vad som då föreslogs bör utövas över verksamheten. Utskottet konstaterade även att det är viktigt att göra en sådan avgränsning av befogenheterna att den andel av maktutövningen som sköts utanför myndighetsmaskineriet får karaktären av assisterande och kompletterande maktutövning i relation till myndigheternas verksamhet (GrUU 57/2010 rd).

De lagar som nu föreslås bygger på de synpunkter som framfördes i grundlagsutskottets utlåtande. Enligt de nya bestämmelser som

föreslås i lagen om parkeringsövervakning kan en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning endast biträda den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen. Tillståndshavaren och de övervakningsbiträden som är anställda av denne står under den kommunala parkeringsövervakarens eller polisens ledning och tillsyn i samband med biträdande vid parkeringsövervakningen.

Det föreslås att privata aktörer inte ska ha rätt att besluta om felparkeringsavgifter eller andra påföljder, utan tillståndshavarens och övervakningsbiträdets uppgift är att påvisa en misstänkt felparkering och att lägga fram förslag till bestämmande av påföljd till den myndighet som det biträder. Efter att ha konstaterat felparkeringen med stöd av den inlämnade utredningen, påför myndigheten en felparkeringsavgift, eller så ger den en skriftlig anmärkning eller beslutar om att avstå från åtgärder. Det föreslås således inte att privata aktörer ska ha någon sådan behörighet med självständig juridisk prövning som skulle innebära att de kan besluta om påföljder för lagstridiga handlingar och utgöra betydande utövning av offentlig makt.

Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen kan anlita innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som hjälp vid parkeringsövervakningen enbart på privata områden och i terrängen. Dessa områden ska vara specificerade i bemyndigandet om biträdande. På så sätt är tillståndshavarnas verksamhet också begränsad till vissa områden.

Bedömningen är att de uppgifter som föreslås för innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och övervakningsbiträden inte innebär någon betydande utövning av offentlig makt.

Ändamålsenligheten i att överföra förvaltningsuppgiften

Det krav på ändamålsenlighet som finns i 124 § i grundlagen och som är villkoret för att offentliga förvaltningsuppgifter ska få överföras är enligt grundlagsutskottet ett juridiskt villkor och det måste bedömas från fall till fall om kravet uppfylls. Då måste man bl.a. beakta vilken typ av förvaltningsuppgift det handlar om (GrUU 48/2010 rd).

Kommunernas och polisens resurser räcker inte nödvändigtvis till att övervaka parkeringen på privata områden så effektivt som det skulle behövas. Detta kan leda till att parkering mot de föreskrifter som getts av fastighetsägaren eller fastighetsinnehavaren inte nödvändigtvis upplevs som lagstridig och att föreskrifterna inte har någon förebyggande effekt på felparkeringarna. Man kan således bedöma att det finns behov av verksamhet som stöder den offentliga parkeringsövervakningen.

I 10 a § i lagen om parkeringsövervakning föreslås det bestämmelser om sådant som den kommunala parkeringsövervakaren och polisen bör beakta vid prövningen av huruvida ett bemyndigande om biträdande vid parkeringsövervakningen ska ges. Som exempel kan nämnas behovet av övervakning på de privata områdena och i terrängen, samt myndigheternas förutsättningar att sköta övervakningen på dessa områden. Ändamålsenligheten i biträdandet vid parkeringsövervakningen ska således alltid bedömas också från fall till fall.

De grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och kraven på god förvaltning

Villkoret för att offentliga förvaltningsuppgifter ska få överföras på någon annan än en myndighet är att det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande om det tidigare lagförslaget om privat parkeringsövervakning att en överföring av parkeringsövervakningen på någon annan än en myndighet skulle kräva bestämmelser om bl.a. rättsmedlen. Dessutom måste bestämmelserna uppfylla kraven i grundlagens 124 § med exakt reglering av befogenheter, generellt sett exakta och annars tillbörliga bestämmelser samt lämpliga och behöriga personer (GrUU 57/2010 rd).

Lagförslagen innehåller exakta bestämmelser om uppgifterna och behörigheten för innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och övervakningsbiträden. Dessutom föreslås det bestämmelser om att tillstånd för parkeringsövervakning endast får ges åt fy-

siska och juridiska personer som uppfyller vissa krav och att endast en person som uppfyller behörighetsvillkoren för uppgiften får arbeta som övervakningsbiträde.

Sökandet av ändring i en felparkeringsavgift som påförts på förslag av en privat aktör föreslås vara ordnat på samma sätt som för felparkeringsavgifter i allmänhet. Enligt lagen om parkeringsövervakning får man begära omprövning av ett beslut om felparkeringsavgift hos parkeringsövervakaren, och ändring i ett beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Grundlagsutskottet underströk i samband med stiftandet av grundlagen betydelsen av att rättssäkerheten och god förvaltningsledning säkerställs genom bestämmelser när förvaltningsuppgifter direkt genom lag förs över på andra än myndigheter (GrUU 10/1998 rd). Det föreslås inte någon hänvisning till de allmänna förvaltningslagarna i lagen om parkeringsövervakning och lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden. En sådan hänvisning är enligt grundlagsutskottets nyare praxis inte längre nödvändig med tanke på grundlagens 124 §, eftersom de allmänna förvaltningslagarna tillämpas med stöd av de i dem ingående bestämmelserna om tillämpningsområde, definition på myndighet eller enskildas skyldighet att ge språklig service också på enskilda när de utför ett offentligt förvaltningsuppdrag (t.ex. GrUU 15/2012 rd, GrUU 13/2010 rd, GrUU 42/2005 rd).

När en offentlig förvaltningsuppgift ges till någon annan än en myndighet måste det författningsmässigt ses till att samma bestämmelser som tillämpas på den som sköter motsvarande uppgift med tjänsteansvar även tillämpas när en utomstående person sköter uppgiften (GrUU 5/2010 rd, GrUU 3/2009 rd, GrUU 1/2008 rd). Det föreslås att det i 13 a § i lagen om parkeringsövervakning införs en bestämmelse om att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på övervakningsbiträdet i samband med att det utför uppgifter enligt den lagen. Det föreslås också en informativ hänvisning till skadeståndslagen tas med i lagen.

Bedömningen är att de bestämmelser om privat parkeringsövervakning som nu före-

slås inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning.

Återkallande av tillstånd

Grundlagsutskottet har ansett att förvaltningsuppgifter som i princip hör till myndigheter inte omfattas av den näringsfrihet som tryggas i 18 § 1 mom. i grundlagen (GrUU 40/2002 rd, GrUU 20/2006 rd, GrUU 12/2010 rd). För att bestämmelserna om rättigheterna och skyldigheterna för privata aktörer som inte hör till myndighetsorganisationen ska vara rätt proportionerade har utskottet dock ansett det vara nödvändigt att möjligheterna att återkalla ett godkännande binds vid allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och vid att anmärkningar och varningar till den privata aktören inte har lett till att bristerna i verksamheten har korrigerats (GrUU 40/2002 rd, GrUU 20/2006 rd). Förutsättningen för att ett tillstånd för parkeringsövervakning ska kunna återkallas föreslås vara att tillståndshavaren på ett väsentligt sätt har handlat i strid med lag och att den inte har ändrat sitt förfarande trots att varning har getts. Bestämmelserna anses på så sätt uppfylla de villkor som ställs på återkallandet av godkännanden enligt grundlagsutskottets praxis.

Det föreslås dock att regionförvaltningsverket ska ha befogenhet att i särskilt allvarliga fall återkalla ett tillstånd även om tillståndshavaren inte har getts någon varning. I sådana fall är villkoret för att tillståndet ska få återkallas att tillståndshavarens beteende påvisar allvarlig likgiltighet inför de bestämmelser som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen. Bestämmelsen kommer således att tillämpas endast i de grävsta fallen av förseelse eller försummelse. De föreslagna bestämmelserna anses vara nödvändiga om man vill se till att enbart tillståndshavare som handlar lagenligt och korrekt kan biträda en myndighet i uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt. Därför bedöms bestämmelserna inte ge upphov till några problem med tanke på 124 § i grundlagen.

I 20 a § i lagen om parkeringsövervakning föreslås det bestämmelser om den kommunala

parkeringsövervakarens och polisens behörighet att återkalla ett bemyndigande som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen som de har gett. Det att förseelser eller försummelser upprepas föreslås inte vara en förutsättning för återkallande av ett bemyndigande. Ett återkallat bemyndigande betyder inte heller att tillståndshavaren inte alls kan fortsätta biträda vid parkeringsövervakningen. Bedömningen är att de föreslagna bestämmelserna inte ger upphov till några problem med tanke på 124 § i grundlagen.

Fullföljdsförbud

Det föreslås en ändring av 16 § i lagen om parkeringsövervakning så att man inte genom besvär får överklaga förvaltningsdomstolens beslut om felparkeringsavgift, klampning eller återbetalning av avgift.

Enligt 21 § i grundlagen tryggas bl.a. rätten att söka ändring genom lag. Bestämmelserna i 21 § i grundlagen hindrar dock inte att genom lag föreskriva mindre undantag från de rättigheter som där är tryggade om blott sådana undantag inte ändrar ställningen som huvudregel för den rättsskyddsgaranti som det vid var och en tidpunkt är fråga och de inte i det enskilda fallet äventyrar individens rättssäkerhet (RP 309/1993 rd, s 78 och t.ex. GrUU 23/2011 rd, GrUU 16/2011 rd, GrUU 48/2010, GrUU 4/2010).

Grundlagsutskottet har ansett det möjligt att genom lag förbjuda att överklaga t.ex. förvaltningsdomstolens som första besvärinstans fattade beslut, om den ändringssökandes rättssäkerhet inte nödvändigtvis kräver fullföljds möjlighet. (GrUU 33/2006 rd, s. 3) och förbudet kan anses vara en mindre begränsning av rätten att söka ändring (GrUU 58/2006 rd, s. 8, GrUU 70/2002 rd, s. 6, GrUU 54/2001 s. 5). Det ska dock för fullföljdsförbudet finnas godtagbara grunder som bygger på dessa synpunkter (GrUU 31/2009 rd, s. 3, GrUU 19/2002 rd, s. 3). Förbudet ska dessutom i lagen utformas att rikta sig med hänsyn till motiverade och accepterade mål till exakt avgränsade ärenden och på det sättet att förbudet med beaktande av ärendenas art inte blir oskäligt omfattande eller oproportionerligt med hänsyn till förverkligandet av den berörda rättsskydd

(GrUU 11/2009 rd, s. 8, GrUU 70/2002 rd s. 6, GrUU 43/2002 rd, s. 2 GrUU 19/2002 rd, s. 3)

I ärenden som gäller felparkeringsavgift, klampning och återbetalning av avgift är det penningmässiga intresset litet och ärendena är till sitt slag inte i och för sig exceptionellt svåra. Att förbjuda fullföljd torde därför kunna anses som en mindre begränsning av rätten att söka ändring. Med beaktande av högsta förvaltningsdomstolens ställning och uppgifter som utövare av den högsta domsrätten i förvaltningsprocessärenden är det grundat att förbjuda fullföljdsrätt i ärenden av denna typ. Trots det föreslagna besvärsförbudet kan det bedömas att den berörda personens rättsskydd är tillräckligt, när man beaktar möjligheten att begära omprövning

och en obegränsad möjlighet att överklaga hos förvaltningsdomstolen.

Fastän en felparkeringsavgift skulle anses som ett brottmål på det sätt avses i människorättskonventionerna, bedöms regleringen inte vara problematiskt med hänsyn till artikel 2 i det sjunde tilläggsprotokollet i Europarådets människorättskonvention eller artikel 14 i MP-konventionen.

Lagförslagen kan enligt regeringens uppfattning godkännas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det ändå vara motiverat att ett utlåtande om propositionen begärs av grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av lagen om parkeringsövervakning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om parkeringsövervakning (727/2011) 16 § och
fogas till lagen nya 10 a, 10 b, 13 a—13 c, 20 a och 20 b § som följer:

10 a §

Biträdande vid parkeringsövervakning

Den kommunala parkeringsövervakaren kan på ansökan bemyndiga en sådan innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som avses i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden (/) att biträda den kommunala parkeringsövervakaren vid parkeringsövervakningen på vissa privata områden och i terrängen.

Polisen kan på ansökan bemyndiga en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning att biträda polisen vid parkeringsövervakningen på vissa privata områden och i terrängen. Ett sådant bemyndigande kan dock inte gälla biträdande i en kommun som avses i 10 § 3 mom.

Vid prövning av huruvida bemyndigande ska ges ska behovet av övervakning på det privata området och i terrängen samt myndigheternas förutsättningar att sköta övervakningen på dessa områden beaktas. Bemyndigandet får gälla endast ett sådant område vars ägare eller innehavare har gett sitt samtycke till att den berörda innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning biträder den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen vid parkeringsövervakningen på området.

När den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ger ett bemyndigande som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen, ska de konstatera den biträdande personens behörighet på basis av den redogörelse

som den som ansöker om bemyndigande lämnar.

10 b §

Tillståndshavarens och övervakningsbiträdets verksamhet

Endast en person som uppfyller de villkor som anges i 5 § i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden och som innehar ett tillstånd för parkeringsövervakning, eller som är anställd av den som har tillstånd för parkeringsövervakning (*övervakningsbiträde*), får lägga fram förslag till bestämmande av påföljd.

När en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och ett övervakningsbiträde sköter uppgifter enligt denna lag, står de under den kommunala parkeringsövervakarens eller polisens ledning och tillsyn.

13 a §

Övervakningsbiträdets uppgifter

Övervakningsbiträdet har till uppgift att

- 1) påvisa misstänkt felparkering,
- 2) lämna ett meddelande om misstänkt felparkering till fordonets förare eller, om föraren inte kan nås, fästa meddelandet på ett synligt ställe på fordonet,
- 3) vid behov underrätta den myndighet som har hand om parkeringsövervakningen om en sådan felparkering som utgör grund för att flytta fordonet,

4) på annat motsvarande sätt biträda vid parkeringsövervakningen.

Övervakningsbiträdena ska i samband med att de utför uppgifter enligt denna lag vid behov eller på uppmaning bestyrka sin rätt att fungera som övervakningsbiträde.

På övervakningsbiträdet tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

13 b §

Meddelande om felparkering och förslag till bestämmande av påföljd

I ett meddelande om misstänkt felparkering ska följande ingå:

1) de uppgifter som avses i 7 § 1 mom. 2—4 punkten,

2) namnet på det övervakningsbiträde som lämnat meddelandet och på den innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som är biträdets arbetsgivare,

3) uppgift om gatuadress och e-postadress samt andra kontaktuppgifter för tillståndshavaren,

4) beloppet av den felparkeringsavgift som gäller i området,

5) datum och klockslag för när meddelandet lämnades,

6) uppgifter om den fortsatta behandlingen av ärendet.

Ett nytt meddelande om en misstänkt fortsatt felparkering får inte lämnas förrän det har förflutit ett dygn från det att föregående meddelande lämnades.

Innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning ska lämna in ett förslag till bestämmande av påföljd som innehåller de uppgifter som lämnades i meddelandet till den myndighet som tillståndshavaren biträder och på det sätt som myndigheten bestämmer senast den första vardag som följer efter det att meddelandet lämnades. En redogörelse för de parkeringsbestämmelser som gäller inom området ska fogas till förslaget.

13 c §

Bestämmande av påföljd med stöd av ett förslag

Den kommunala parkeringsövervakaren eller en parkeringskontrollant som denne förordnat, eller polisen, beslutar om påförande av felparkeringsavgift, skriftlig anmärkning eller åtgärdseftergift efter att ha konstaterat felparkeringen utifrån det förslag som avses i 13 b § och annan utredning som lagts fram.

Utöver vad som i 7 § 1 mom. bestäms om innehållet i ett beslut, ska i beslutet även nämnas datum och klockslag för när meddelandet om misstänkt felparkering lämnades.

Ett beslut som fattats med stöd av denna paragraf delges i enlighet med vad som föreskrivs i 8 § 2 mom.

16 §

Besvär

Ett beslut som parkeringsövervakaren har fattat med anledning av en begäran om omprövning eller med anledning av en ansökan som avses i 18 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets parkeringsövervakarens beslut har fattats. Besvaren hindrar inte att beslutet verkställs, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär.

I fråga om anförande av besvär och handläggningen av besvaren i övrigt föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

20 a §

Återkallande av bemyndigande och förbud mot fortsatt verksamhet

Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska återkalla ett bemyndigande som de har gett i fråga om biträdande vid parkeringsövervakningen, om villkoren för bemyndigandet inte längre uppfylls eller om

innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning begär det. Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen kan dessutom återkalla ett bemyndigande, om tillståndshavaren eller ett övervakningsbiträde som är anställt av tillståndshavaren upprepade gånger har lämnat in ogrundade förslag till bestämmande av påföljd, har handlat lagstridigt i sin verksamhet eller på annat sätt allvarligt har försummat att sköta sin uppgift korrekt.

Den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen ska förbjuda den som biträder vid parkeringsövervakningen att sköta uppgifter enligt denna lag, om denne inte längre uppfyller villkoren för att vara övervakningsbiträde.

Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska informera regionförvaltningsverket när ett bemyndigande som gäller

biträdande vid parkeringsövervakningen återkallas på grund av att tillståndshavaren har begått en förseelse.

20 b §

Ändringssökande i beslut som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen

Ändring i beslut som fattats med stöd av 10 a och 20 a § får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ett beslut om återkallande av bemyndigande och förbud mot att sköta uppgifter ska dock följas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillståndspliktig verksamhet

Endast en sådan innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som avses i denna lag och en person som uppfyller villkoren enligt denna lag får biträda den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen vid parkeringsövervakningen.

2 §

Villkor för tillstånd för parkeringsövervakning

Tillstånd för parkeringsövervakning beviljas fysiska personer som

- 1) har fyllt 18 år,
- 2) inte är försatta i konkurs eller har begränsad handlingsbehörighet,
- 3) har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att kunna biträda vid parkeringsövervakningen, och
- 4) är tillförlitliga.

Tillstånd för parkeringsövervakning beviljas juridiska personer

- 1) som inte är försatta i konkurs,
- 2) vars styrelsemedlemmar och suppleanter, verkställande direktör, ansvariga bolagsmän samt övriga personer i jämförbar ställning är tillförlitliga, och
- 3) som i sin tjänst har en person som uppfyller villkoren enligt 1 mom. och som ansvarar för att biträdandet vid parkeringsövervakningen sker i enlighet med lag.

En person anses vara tillförlitlig om han eller hon inte genom en dom som vunnit laga kraft under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att

biträda vid parkeringsövervakningen. En person anses dock inte vara tillförlitlig om han eller hon på något annat sätt genom tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att biträda vid parkeringsövervakningen.

3 §

Beviljande av tillstånd

Regionförvaltningsverket beviljar på ansökan tillstånd för parkeringsövervakning. Tillståndet är i kraft tills vidare.

4 §

Tillståndsansökan

Ansökan ska innehålla

- 1) tillståndssökandens namn och personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, uppgifter om eventuell bifirma och kontaktuppgifter,
- 2) fullständigt namn på och personbeteckning för de personer som avses i 2 § 2 mom. 2 och 3 punkten,
- 3) redogörelse för att en person som avses i 2 § 2 mom. 3 punkten eller en fysisk person som är sökande har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att kunna biträda vid parkeringsövervakningen.

5 §

Behörighet att vara övervakningsbiträde

Den som har fyllt 18 år och som har sådan förtrogenhet med de regler som gäller trafik och parkeringsövervakning som behövs för att han eller hon ska kunna vara övervakningsbiträde och personliga egenskaper som

gör honom eller henne lämplig för uppgiften samt tillförlitlig på det sätt som avses i 2 § får vara ett sådant övervakningsbiträde som avses i lagen om parkeringsövervakning (727/2011).

6 §

Uppgifter för ansvarspersoner

En sådan person som avses i 2 § 2 mom. 3 punkten har till uppgift att se till att tillståndshavarens verksamhet i samband med biträdande vid parkeringsövervakningen är ordnad på korrekt sätt.

7 §

Varningar

Regionförvaltningsverket kan ge en varning till en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som bryter mot lagstadgade skyldigheter.

8 §

Återkallande av tillstånd

Regionförvaltningsverket ska återkalla ett tillstånd för parkeringsövervakning, om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för beviljande av tillstånd eller om tillståndshavaren begär det.

Regionförvaltningsverket återkallar tillståndet tills vidare eller för viss tid, om tillståndshavaren på ett väsentligt sätt har handlat i strid med lag och inte ändrat sitt förfaringsätt trots att regionförvaltningsverket har gett en varning. Om tillståndshavarens förfarande visar på allvarlig likgiltighet inför de bestämmelser som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen, kan tillståndet dock återkallas trots att tillståndshavaren inte har getts någon varning.

9 §

Rätt att få information

För behandlingen av sådana tillståndsärenden som avses i denna lag har regionförvalt-

ningsverket, och för utredningen av huruvida villkoren enligt 5 § uppfylls, den kommunala parkeringsövervakaren och polisen, trots sekretessbestämmelserna, rätt att få behövlig information ur straffregistret samt det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

För skötseln av uppgifterna enligt denna lag har regionförvaltningsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att på begäran få information om tillståndshavarens verksamhet, personal och ekonomiska ställning samt annan motsvarande nödvändig information av innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning och av den kommunala parkeringsövervakare eller polismyndighet som tillståndshavaren biträder vid parkeringsövervakningen.

10 §

Meddelande om ändringar

Tillståndshavaren ska skriftligen meddela regionförvaltningsverket

1) att namnet, bolagsformen eller kontaktuppgifterna ändras,

2) att styrelsemedlemmar eller suppleanter, den verkställande direktören, ansvariga bolagsmän eller övriga personer i jämförbar ställning, eller den person som ansvarar för att biträdandet vid parkeringsövervakningen sker i enlighet med lag byts ut,

3) andra omständigheter som är av betydelse vid bedömningen av huruvida villkoren för tillstånd fortfarande uppfylls,

4) att bemyndiganden som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen har getts eller återkallats.

Tillståndshavaren ska skriftligen meddela den myndighet som den biträder, att anställda som biträder vid parkeringsövervakningen byts ut.

Meddelandet om ändringar ska om möjligt lämnas innan ändringen träder i kraft, men senast den sjunde dagen därefter. Till ett sådant meddelande som avses i 1 mom. 2 punkten ska det fogas handlingar som visar att ersättaren uppfyller villkoren i 2 §.

11 §

Regionförvaltningsverkets anmälningskyldighet

Regionförvaltningsverket ska underrätta de myndigheter som tillståndshavaren har uppgett att den har fått bemyndigande som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen, om att tillståndet för parkeringsövervakning återkallas.

12 §

Register över tillståndshavare

Regionförvaltningsverket för ett register över innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning. I registret antecknas

1) tillståndshavarens namn och personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, uppgifter om eventuell bifirma och kontaktuppgifter,

2) fullständigt namn på och personbeteckning för de personer som avses i 2 § 2 mom. 2 och 3 punkten,

3) de uppgifter som avses i 10 § 1 mom. 4 punkten,

4) varningar som getts tillståndshavaren med stöd av 7 §,

5) orsaken till att ett tillstånd har återkallats och tidpunkten för återkallandet.

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter lämnas ut ur registret i form av utskrift eller göras allmänt åtkomliga via ett elektroniskt datanät eller på annat sätt lämnas ut i elektronisk form. Uppgifter om personbeteckningar

får dock lämnas ut med stöd av denna lag endast om uppgifterna ges i form av utskrift eller teknisk upptagning och om mottagaren har rätt att behandla personbeteckningar med stöd av 13 § i personuppgiftslagen (523/1999) eller någon annan lag.

Uppgifterna om tillståndshavaren ska utplånas ur registret senast sex månader efter det att tillståndet för parkeringsövervakning har återkallats, utom när det har återkallats för viss tid.

13 §

Ändringsökande

Ändring i ett beslut som regionförvaltningsverket har fattat med stöd av denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut om återkallande av tillstånd ska dock följas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

14 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för usurpation av tjänstemannabefogenhet finns i 16 kap. 9 § i strafflagen (39/1889).

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 6 september 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPIILAINEN

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*

Bilaga
Parallelltext

1.

Lag

om ändring av lagen om parkeringsövervakning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om parkeringsövervakning (727/2011) 16 § och
fogas till lagen nya 10 a, 10 b, 13 a—13 c, 20 a och 20 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 a §

Biträdande vid parkeringsövervakning

Den kommunala parkeringsövervakaren kan på ansökan bemyndiga en sådan innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som avses i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden (/) att biträda den kommunala parkeringsövervakaren vid parkeringsövervakningen på vissa privata områden och i terrängen.

Polisen kan på ansökan bemyndiga en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning att biträda polisen vid parkeringsövervakningen på vissa privata områden och i terrängen. Ett sådant bemyndigande kan dock inte gälla biträdande i en kommun som avses i 10 § 3 mom.

Vid prövning av huruvida bemyndigande ska ges ska behovet av övervakning på det privata området och i terrängen samt myndigheternas förutsättningar att sköta övervakningen på dessa områden beaktas. Bemyndigandet får gälla endast ett sådant område vars ägare eller innehavare har gett sitt samtycke till att den berörda innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning biträder den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen vid parkeringsövervakningen på området.

När den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ger ett bemyndigande som

gäller biträdande vid parkeringsövervakningen, ska de konstatera den biträdande personens behörighet på basis av den redogörelse som den som ansöker om bemyndigande lämnar.

10 b §

Tillståndshavarens och övervakningsbiträdets verksamhet

Endast en person som uppfyller de villkor som anges i 5 § i lagen om tillstånd för parkeringsövervakning och om övervakningsbiträden och som innehar ett tillstånd för parkeringsövervakning, eller som är anställd av den som har tillstånd för parkeringsövervakning (övervakningsbiträde), får lägga fram förslag till bestämmande av påföljd.

När en innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning och ett övervakningsbiträde sköter uppgifter enligt denna lag, står de under den kommunala parkeringsövervakarens eller polisens ledning och tillsyn.

13 a §

Övervakningsbitrådets uppgifter

Övervakningsbitrådet har till uppgift att

- 1) påvisa misstänkt felparkering,*
- 2) lämna ett meddelande om misstänkt felparkering till fordonets förare eller, om föraren inte kan nås, fästa meddelandet på ett synligt ställe på fordonet,*
- 3) vid behov underrätta den myndighet som har hand om parkeringsövervakningen om en sådan felparkering som utgör grund för att flytta fordonet,*
- 4) på annat motsvarande sätt biträda vid parkeringsövervakningen.*

Övervakningsbiträdena ska i samband med att de utför uppgifter enligt denna lag vid behov eller på uppmaning bestyrka sin rätt att fungera som övervakningsbiträde.

På övervakningsbitrådet tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

13 b §

Meddelande om felparkering och förslag till bestämmande av påföljd

I ett meddelande om misstänkt felparkering ska följande ingå:

- 1) de uppgifter som avses i 7 § 1 mom. 2–4 punkten,
- 2) namnet på det övervakningsbiträde som lämnat meddelandet och på den innehavare av tillstånd för parkeringsövervakning som är biträdets arbetsgivare,
- 3) uppgift om gatuadress och e-postadress samt andra kontaktuppgifter för tillståndshavaren,
- 4) beloppet av den felparkeringsavgift som gäller i området,
- 5) datum och klockslag för när meddelandet lämnades,
- 6) uppgifter om den fortsatta behandlingen av ärendet.

Ett nytt meddelande om en misstänkt fortsatt felparkering får inte lämnas förrän det har förflutit ett dygn från det att föregående meddelande lämnades.

Innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning ska lämna in ett förslag till bestämmande av påföljd som innehåller de uppgifter som lämnades i meddelandet till den myndighet som tillståndshavaren biträder och på det sätt som myndigheten bestämmer senast den första vardag som följer efter det att meddelandet lämnades. En redogörelse för de parkeringsbestämmelser som gäller inom området ska fogas till förslaget.

13 c §

Bestämmande av påföljd med stöd av ett förslag

Den kommunala parkeringsövervakaren eller en parkeringskontrollant som denne förordnat, eller polisen, beslutar om påförande av felparkeringsavgift, skriftlig anmärkning eller åtgärdseftergift efter att ha konstaterat felparkeringen utifrån det förslag som avses i 13 b § och annan utredning som lagts fram.

Utöver vad som i 7 § 1 mom. bestäms om

innehållet i ett beslut, ska i beslutet även nämnas datum och klockslag för när meddelandet om misstänkt felparkering lämnades.

Ett beslut som fattats med stöd av denna paragraf delges i enlighet med vad som föreskrivs i 8 § 2 mom.

16 §

Besvär

Ett beslut som parkeringsövervakaren har fattat med anledning av en begäran om omprövning eller med anledning av en ansökan som avses i 18 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets parkeringsövervakarens beslut har fattats. Besvären hindrar inte att beslutet verkställs, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut.

I fråga om anförande av besvär och handläggningen av besvären i övrigt föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

16 §

Besvär

Ett beslut som parkeringsövervakaren har fattat med anledning av en begäran om omprövning eller med anledning av en ansökan som avses i 18 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets parkeringsövervakarens beslut har fattats. Besvären hindrar inte att beslutet verkställs, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär.

I fråga om anförande av besvär och handläggningen av besvären i övrigt föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

20 a §

Återkallande av bemyndigande och förbud mot fortsatt verksamhet

Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska återkalla ett bemyndigande som de har gett i fråga om biträdande vid parkeringsövervakningen, om villkoren för bemyndigandet inte längre uppfylls eller om innehavaren av tillstånd för parkeringsövervakning begär det. Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen kan dessutom återkalla ett bemyndigande, om tillståndshavaren eller ett övervakningsbiträde som är anställt av tillståndshavaren upprepade gånger har lämnat in ogrundade förslag till bestämmande av påföljd, har handlat lag-

stridigt i sin verksamhet eller på annat sätt allvarligt har försummat att sköta sin uppgift korrekt.

Den kommunala parkeringsövervakaren eller polisen ska förbjuda den som biträder vid parkeringsövervakningen att sköta uppgifter enligt denna lag, om denne inte längre uppfyller villkoren för att vara övervakningsbiträde.

Den kommunala parkeringsövervakaren och polisen ska informera regionförvaltningsverket när ett bemyndigande som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen återkallas på grund av att tillståndshavaren har begått en förseelse.

20 b §

Ändringssökande i beslut som gäller biträdande vid parkeringsövervakningen

Ändring i beslut som fattats med stöd av 10 a och 20 a § får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ett beslut om återkallande av bemyndigande och förbud mot att sköta uppgifter ska dock följas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .